

BEGRAVEN IN DE REGIO

Gorcums graf: Joseph (timmerman)

KEES VAN TOL
GORINCHEM

De kerst komt eraan. Dat is ook te zien op begraafplaats De Haarhof in Gorinchem. Graven zijn opgesierd met kerststukjes, zoals dat van een eerder dit jaar overleden man. Op zijn donkere grafsteen staan een mini-kerstboomje met een zilverkleurige kralenketting, een zinken emmertje met appeltjes en rode besjes en een houten kratje met drie hyacinten.

Twee graven verderop is het graf van een vrouw letterlijk bedolven onder tientallen kleurige kunststof vlinders en engeltjes. Ertussenin een steen met alleen de tekst: „Auch das Schönste muss sterben.“

Bij een familiegraf met drie vrouwen staan twee nichten die zojuist een kerststukje hebben geplaatst. In het graf ligt het verstandelijk gehandicapte zusje van een van de twee. Hoewel deze zuster bijna dertien jaar geleden is overleden, heeft de vrouw het er nog zichtbaar moeilijk mee. „December hoeft van mij niet,” snikt ze. Het zusje logeerde vroeger in de kerstvakantie vaak bij haar. Het graf bezoeken en netjes houden beschouwt ze als een van de weinige dingen die ze nog voor haar zus en moeder kan doen.

Om diezelfde reden bezoekt haar nicht ditzelfde graf onder een kale

De halsketting van een engel verwijst naar de brief van Paulus over geloof, hoop en liefde. FOTO HANS ROEST

boom. Herdenken van moeder en het schoonhouden van haar graf zijn de drijfveren om er te komen. „Ze was heel erg schoon. Daarom maken we graf schoon, al merkt ze

er zelf niets meer van.”

Op een half opgericht, houten kruis staan een geboorte- en een sterfdatum en de naam Joseph. Tussen twee haakjes staat het woord

‘timmerman’. Op een gedeelte waar kindergraven zijn geconcentreerd, valt een helblauw stenen beeld van een vrouw of meisje op. Nadere beschouwing leert dat de gemeente

dit beeldje in het struikgewas tussen de graven heeft geplaatst. Omdat zeven dwergen haar gezelschap houden, moet het Sneeuwwitje zijn.

Van een totaal andere orde is het frêle beeld van een engel met een uitgesproken vrouwelijk voorkomen. Ze heft haar handen ten hemel en draagt een goudkleurig kettinkje met een kruis, anker en een hartje; de symbolen voor geloof, hoop en liefde.

De Haarhof is van 1992 en ligt aan de rand van het stedelijke gebied ten noorden van de A15. Water omringt de dodenakker aan drie kanten waardoor hij iets van een omgrachte vesting heeft. Langs de hoofdpaden zorgen beukenhagen voor enige geborgenheid, terwijl de verspreide taxussen aan de rand een doorkijkje bieden op de omliggende weilanden. Een kwart van de begraafplaats wordt nog niet gebruikt; deze toekomstige grafvelden staan vol dor gras en onkruid.

De beheerder van de aula heeft bij de ingang een steen neergelegd met een gedicht, dat de stemming tijdens een teraardebestelling poogt te omschrijven:

*De tijd staat even stil vandaag.
Er zijn geen woorden
voor het onvoorspelbare
en onvoorstelbaar is de waarheid.
Geen klok die tikt
geen jagen door de tijd
Wij zijn stil en gedenken.*

De Nederlandse Filmselectie

Geniet in de donkere decembermaand van films voor de hele familie!

6 van de beste Nederlandse speelfilms, nu te verkrijgen bij het AD voor de speciale prijs van slechts € 39,95.

Zwartboek
Winnaar van Het Gouden Kalf voor de beste film van 2006
(2-disc Special Edition)

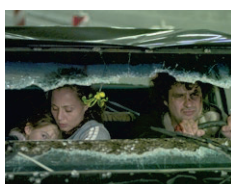
In Oranje
Genomineerd voor Het Gouden Kalf voor de beste film van 2004

Phileine zegt sorry
Genomineerd voor Het Gouden Kalf voor de beste film van 2003

Simon
Winnaar van Het Gouden Kalf voor de beste film van 2004

Nachtrit
Genomineerd voor Het Gouden Kalf voor de beste film van 2006

De Dominee

Bestel ook via www.AD.nl/dvdboxen

✓ Ik bestel de Nederlandse Filmselectie voor slechts € 39,95.

Aantal: + eenmalig € 1,95 verzendkosten.

Naam: _____

Adres: _____

Postcode: _____

Woonplaats: _____

Bank/Girotekening: _____

Handtekening: _____

Stuur de volledig ingevulde bon naar AD Nederlandse Filmselectie, Antwoordnr. 1501, 3400 VB IJsselstein.

SLECHTS
€ 39,95